

PRODÁN GERGELY TEODOR

Világutazó görögök

TAIZÉI TALÁLKOZÓ, MADRID, 2018. DECEMBER 27. – JANUÁR 1.

ÚTINAPLÓ

- Riga:** hideg szél, röpködő mínuszok? A hálósákom a meleget még mindig tartja!
- Bázel:** eső, napsütés, szürkesség és hó váltakozva? Az imafüzetem és a térképem még mindig bírja!
- Madrid:** szikrázó napsütés, meleg fogadtatás a reptéren, paella? A kalandkedvem elvehetetlen!

Akár a kilencvenes évek televíziós csatornáiról jól ismert és kedvesen közkedvelt hajfixáló reklámjában szereplő csinos főszereplő hölgy, úgy mi, görögkatolikus ifjak is bejártuk Európa zegét és zugát az elmúlt évek során.

Az északi Riga és a mesés alpesi Bázel után idén az Ibériai-félsziget spanyol fővárosa adott otthont fiatalok ezreinek a nagy, téli taizéi ifjúsági találkozó alkalmából. Egy utazás során fő a gondos, előrelátó tervezés és pakolás, és az útra való testi, lelki és szellemi készülődés. Ezeknek csapatunk maximálisan eleget téve, a találkozó hivatalos megkezdése előtt egy nappal, december 27-én késő este érkezett meg Madrid

fenséges városába. A csapat idén – bár a korábbi utakról megszokott kényelmes buszok ülései szinte eggyé váltak velünk, és szerves részét képezték tagjainknak útjaink során – nagy nehezen, de valahogy mégis rászánta magát a légi közlekedés gyors dimenziójának igénybevételére. Örök hála a szervezésnek!

Első éjszai szállásunk elfogyasztása alkalmából a csapat még teljes létszámban együtt volt azokkal a fiatalokkal, akik Európa és világ többi pontjáról érkeztek a találkozó előtt, hogy idejében ott legyenek az esemény regisztrációján és magán a jeles eseményen. Szállásunkként egy városi sportcsarnok szolgált. Polifoamból, hálósákból, reggel sajtó testtájakból nem szenvedtünk hiányt.

Másnap reggel folytattuk utunkat a regisztráció helyszínére. Rövid, tartalmas eligazítás és az önként vállalt feladatok bejegyzését követően következett a szállások elosztása. Többségében hat-tíz fős csapatok jutottak egy-egy parókiára a város különböző pontjaira. A teljes csapat jó ideig ekkor volt utoljára együtt. Az eligazítást követően mindenki szétoszlott arra, amerre a szél vitte, illetve amerre a szállást mutató térképe jelezte.

Így indult útnak egy hatfős csapat a város keleti fele felé, a Quintana városnegyedbe, a Parque de Calero-val szembeni parókiára. Útjuk elvitte őket a Reál Madrid stadionja, a Santiago Bernabeu mellett (focira-jongók figyelem!).

Nehezen tudom eltitkolni, de ebben a csapatban voltam én is. Hosszas tekerőzést és térképforgatást követően a Quintana metrómegállótól eljutottunk neves parókiákra. Ott szintén rövid bemutatkozás és a hatos fogat kisebb elemekre bontása következett kiscsoportos beszélgetés és a szállásadás céljából. A taizéi találkozó alkalmával az a szokás, hogy a fiatalokat lehetőség szerint különböző családoknál szállásolják el, vagy egyházi intézményeknél. Az egyházi intézmények változatosak lehetnek: apácázárda, monostor, közösségi ház, parókia, óvoda, iskola, paplak stb.

Szállásosztás közben tapasztaltam meg a spanyol kiejtés és bábeli nyelvzavar epozsi keverékét mindössze két óra alvást követően, éhesen, szomjasan. A felém intézett kérdés a szállásadóimmal kapcsolat-

ban a következő volt: „Do you have allergy for cuts?” (Ahogy ejtették: du ju hev allerdzsi for káotsz?) Pupillám összeszűkült, izzadságcseppek jelentek meg homlokomon, kérdően néztem a többiekre, magamban már mindenféle szörnyűséget vizionáltam. Ez volt a harmadik Taizé találkozásom, de még egyszer sem kérdezték meg tőlem a szállással kapcsolatban, hogy allergiás vagyok-e VÁGÁSOKRA? Félig mosolyogva, félig rettegve válaszoltam, hogy ezt még nem próbáltam, de a bilincsekre sem tudom, hogy allergiás vagyok-e... ha ez számít. Ekkor ők kezdtek rám nézni szűk szemekkel, ráncolt szemöldökkel és izzadságcseppekkel. A bizonytalanság kedvéért újra visszakérdeztem. Ugyanazt a választ kaptam: Cuts.

És ugyanúgy nem nyílt a szájukra több mosoly, ahogy az enyémre sem. Ekkor, egy a diplomáciát és nemzetközi kommunikációt mesterfokon művelő ifjú spanyol fiú lépett velem szembe, segítségemre. „You know! Cuts!... Cuts meow meow!” Vagyis elkezdett nekem tenor hangon nyávogni. Egyszer még a bajszát is megpödörte. A nyávogás mentette meg a közérzetem. Gyermeki öröm lett rajtam úrrá, mikor rájöttem, hogy nem vágásokról van szó, hanem macskákról (helyesen: cats). No hát, no hát, a macskákkal kevesebb a problémám, mint a kaszabolással.

Míg vártam a felmentő sereget a szállásadóm személyében, kérdezősködtem felőle, milyen ember. Erre azt a választ kaptam, hogy nem túl jó természetű, problémás, művészember, aki három borzasztó macskát tart magánál, hisztérikus, magas, sovány és ősz hajú. Csupa boldogság... gondoltam magamban.

Kisvártatva (úgy egy órát követően) megkérdeztem a koordinátort, hogy ugyan volna-e szíves felhívni az úriembert még egyszer. Hát, ha valamit félreértett. Újra hívta, nem vette fel. Megint hívta, felvette. Kiderült, hogy épp sziesztáját végezte. Aludt. De hamarosan itt van, biztattak engem. Meg is érkezett két hölgy kíséretében. A két csinos lányával. Alacsony volt, sötét hajú és kövérkés. Pulóverén fehér szöszök. Macskaszőr. A későbbiek folyamán – és ahogy nap nap után csiszolódtunk egymáshoz – derült ki, hogy igen jó emberről és családról van szó. Igazi vérmes, virtuosos, spanyol donról és családjáról, akik úgy forgatják a gitárt, mint őseik egykoron a méltán híres spanyol pengéket a mórok ellen.

Rövid bemutatkozás és a szállás elfoglalása után karon fogtam kedvesem, és nyakunkba vettük a város félelmetes metróhálózatát. Tizenkét metró szállítja az embertömeget Madrid-szerte. Maga Madrid tényleg egy világváros. Hatalmas tömeggel. Egyes utcái a belvárosban és a város szép, régi negyedeiben

a Gran Vía és a Sol környékén, oly tömöttek, mint az amerikai tévéfilmekben látható New York-i utcák. Ember embernek hátán. Ami segített mégis elviselni e tömeget, az a bakancscsal 182 centis magasság, amely a tömeg fölé cirka 15-20 centivel helyezte tekintetemet.

A közös imádság helyszínére a világ minden sarkából húszezernél is több fiatal gyűlt össze. Maga a helyszín a hatalmas Feria de Madrid stadionvárosa volt. Stadionóriások helyezkednek el egymás mellett, melyek közül egyben az étkeztetés folyt, egyben pedig a taizéi imádságokra gyülekeztünk. Ülni, elhelyezkedni csak a földön lehetett, de ez nem okozott senki számára sem problémát. Nem a kényelem keresése a zarándokok fő célja. Az első alkalommal Aloise testvér mondott köszöntőt, majd üdvözölte a fiatalokat. Az imádságok és az énekek után egybegyűltünk néhányan az útítársak közül, de arra az elhatározásra jutottunk, hogy az utazás fáradalmi miatt inkább lepihenünk este, s a városnézést és az esti madridi élet forgatagát pedig később tervezzük felfedezni. Ennek szállásadóink is örültek.

Második nap több időnk jutott felfedezni Madridot. Megcsodáltuk a Parque de Jeronimoson található kristálypalotát kívülről. A bejutáshoz jókora sort kellett volna kiállni, és ha már az ember Madridban van, nem a sorban állás lesz az elsődleges napi programja. Kívülről ráadásul teljesen ingyenes volt.

Utána a királyi gárda őrségváltását csodálhattuk meg a királyi palota előtt. Az őrség tradicionális kék-fehér-piros katonai viseletét férfi és női katonák egyaránt viselték, lovasok és gyalogosok is. Ezt követően bevettük magunkat a város belső részeibe, ismét a Sol tér környékére közös imára, egy a városban épült régi, 11. századi templomban, mely az Arsenal úton helyezkedett el.

Itt szeretnék kitérni a város építészetére röviden. Nem mint szakember, csupán földi halandóként jegyzem meg a következőket. Madrid tükrözi a városrendezés és városépítészet esztétikus, levegős, a felesleges nyomortól mentes, ám az adottságok maximális kihasználásán alapuló voltát. Példaértékű. Sok a zöldövezet, tagolt és igen jellegzetes a város óváros része. Tükrözi a mediterrán hangulatú szűk sikátorok, az elegáns Habsburg-építészet klasszikus jegyeit és a tér logikus, egyben kellemes kihasználását. Az újonnan épült városnegyedek nem zsúfolódtak rá a régi városmagra, hanem polipszerűen, szerteágazóan terelődnek a szélrózsa valamennyi iránya felé. A lakóházak és az utcák geometriailag szabályosak és logikusak, a házak kívülről színesek és egyediek. Vidáman demonstrálják a spanyolokra jellemző hangulatot: amijük van, azt kreatívan használják fel, színes és étellel teli hangulatot árasztva.

Aki meghitt, romantikus ebédben gondolkodik, a spanyol fővárosban célba talál, de kérem, vigyen magával ilyen esetre még két embert, vagy egy vödör gyomorsavat arra az esetre, ha egy tradicionális spanyol vendéglőbe ülnének be kedvesével. Bőséges adagokat adnak. A soknál is többet. És nem szeretnek kapkodni. Sem a vendégek, sem pincérek. De nagyon nem. Furcsán néznek az emberre, ha evés után nem sokkal kéri a számlát. „Hát minek pattognak ezek?” – kérdik magukban. Azoknak pedig, akik gyors street foodokkal kívánják csillapítani madridi étvágyukat, üzenem, tegyenek le róla. Az egyetlen hely, ahol nem állnak kilométeres sorok, a McDonald’s, a Pesten jól megszokott gíroszosok ritka kincsek, hosszú sorokkal. Viszont az összes vendéglátóegységben található csapolt sör. Még a McDonald’s-okban is. Ez viszont minden hosszú sor okozta sebre gyógyír.

Napközben lehetőség nyílik minden kedves taizéi találkozón részt vevő fiatal számára különböző műhelyfoglalkozások hallgatására, aktív átélésére. A műhelyfoglalkozások általában a keresztény egyházhoz szorosan kapcsolódó társadalmi, gazdasági, etikai kérdésekkel foglalkoznak, illetve helyi jellegzetességeket mutatnak be: néptáncokat, ételeket, játékokat.

Nap nap után kezdtük átvenni Madrid ritmusát. A spanyolok ritmusát. A tömeget, az élettel teli mozgolódást, a gitáros, énekes, kántáló, karácsonyi ünnepkörben lévő miséket. A harcias, de csupa szív spanyolokat. A kufárokat, zsebmetszőket, sanda tekintetű utcai árusokat, szemfényvesztőket, élő szobrokat, predátornak öltözött „leleménykoldusokat”, utcai zenészeket, egyszerű turistákat, vásárolni igyekvő hölgyeket, férfiakat, gyerekeket. A zajt és a csendet. A reggeli álmos nyugalmat és a déltől estig tartó zsúfoltságot. A nap játékos melegét és az éjjel fagyos csókjait.

És mi nap nap után serényen igyekeztünk felfedezni mindent, ami Madridban van, él, mozog, vagy egy helyben áll évszázadok óta. Palotákat és templomokat, kolostorokat és katedrálisokat, múzeumokat és parkokat. A régi, királyi, büszke korok hősies őrzőit, dicső évek ragyogó emlékfoszlányait.

30-án vasárnap egy rendkívül felemelő szentmisén vettünk részt, mely a Quintana lakótömb egyik templomában volt. A templom tele volt vegyes korosztályú emberekkel. Ez jellemző volt a környék templomlátogatására. Sok fiatal, sok gyerek, sok középkorú és sok idős. A város belsőbb részére, ahogy a többiekől hallottam, inkább az idősebb korosztály jelenléte a jellemzőbb. De ahol mi voltunk, ott zengett a templom. Gitár, dob, mandolin és még több gitár egyben szólt és hirdette Isten dicsőségét teli torokból és teli húrokból. Nagyon tetszett, hogy a zenészek nem maguknak játszottak, nem volt bennük semmilyen gög vagy öncél, hanem a néppel élve együtt szinte átkeverte magukat az introitustól egészen az elbocsátó áldásig.

A misét követően közös vasárnapi ebéden vettünk részt, mindahányan görögök a metropólia jövöltábol. Húsleves helyett paella, rántott hús

helyett tengeri halból, bélszínből, báránnyal és csirkéből válogathattunk. Az ebéd bőséges volt a jókedvvel együtt. Lehetőségünk nyílt az eddigi közös élmények megosztására és a szilveszter megtervezésére, de ami főbb, egy jó ebédre és lazításra a szikrázó meleg napon. Az arra járó helyiek számára csodaszámba ment a sok fiatal egy asztalnál. Sokan még szelfizettek is velünk és a hatalmas, fehér abroszos asztallal, mely az utca közepén nyújtózott szét és hívott magához mintegy ötven embert. Vasárnapi ebéd után kávé, kávé után séta a festői madridi utcákon és a Prado Múzeum felkeresése, Velasquez remekműveivel.

A szilvesztert a belvárosban töltöttük. Hol máshol? Tűzijáték, hideg levegő, rendőri ellenőrzések, terrorveszély, pezsgő és sangria. Tömeg és tömeg reggeltől éjjelig.

Másnap kötetlen program részeként, aki szeretett volna, elmehetett misére, ebédelni, kirándulni, ki hogyan szeretne volna köszönteni az új évet. Jómagam és jómagam kedvese egy délelőtti misén vettünk részt házigazdáinkkal együtt, akik rögtönöztek egy szép templomi kórust is. Kiderült, hogy házi uram, teljes nevén José Ignacio Nieto Munoz Inmaculada Naranjo Vega (mint egy brazil szappanoperában) nemcsak remek gitáros, de énekes is. Lánya, Natalia pedig úgy kíséri őt gitáron és énekkel is, mint egy angyal. A spanyolok szeretnek élni. Miért ne élnének hát a templomban is? ☺

A szertartást követően a háziak invitálására koccintottunk velük otthonukban az új év örömeire és az itt töltött idő szépségeire. Báránysült és mindenféle, számomra addig ismeretlen (no, nem azért, mert csak a krumplit ismertem) zöldség és pálmaleledel várt minket az újévi spanyol terülj, terülj asztalkához. Egy-két korty jó, spanyol száraz vörösbor és pezsgő közepette pedig megbeszéltük mindazt, amit addig nem. A spanyol futballról, a magyar... hát... kézilabdáról és vízilabdáról. Zenéről, filmekről és szappanoperákról is beszélgettünk. Kiderült, hogy házigazdáink huszonéves gyermekei szintén nagymamájuk foteljéből, a mamával együtt nézték otthon Paula és Paulina lebilincselő kalandjait, és hogy együtt drukkoltunk pár ezer kilométer különbséggel a

spanyolokkal, hogy Esmeralda szemmütétje sikeres legyen, és hogy Jozé Armando Penarreal ne hagyja el őt soha. Jókedvünknek mi magunk nem is akartunk véget vetni, annyi közös élmény és marhaság várta, hogy megosszuk egymással, annyira belefelejtkeztünk a beszélgetésünkre, hogy Inaki (a házi Don) csak nagy nehezen szánta rá magát az asztal bontására. De mennünk kellett, a repülő nem vár. Ajándék nélkül nem engedtek el minket. Becsomagolták hát díszes karácsonyi papírba a felvágottat, amit oly lelkesen marcangoltam első nap, amikor megérkeztem hozzájuk farkaséhesen, az ételt halálra dicsérve. Jó humor. Tetszett.

Közös kép és utána a jókívánságok tömkelege. E-mail-cím váltás és búcsú. Inaki elvitt minket a reptérre, ahol erélyesen elbúcsúzott tőlünk. Félelmetesen összeráncolt, addig még sosem látott komoly tekintetével megragadott a tarkómnál fogva, mint egy macskát, majd a matadorok ősi szvendélyével szemembe nézett, mint a leölésre szánt félelmetes ellenfél szemébe, magához húzott, és megcsókolta bal, majd jobb orcámat. Össze is rezzentem a határozottságtól és a leheletnyi aggodástól, hogy nem az arcomra kapom. Bírom az öreget, meg minden, de azért nem ennyire!? Szájából már csak a rózsa hiányzott, fejéről a jellegzetes háromszegletű spanyol viadali sapka, s az egész jelenet aláfestő zenéjeként az ilyenkor szokásos spanyol filmjelenetek alá való gyors gitár instrumentális.

És miért érdemes megtenni több száz, akár ezer kilométert is hazulról? És mi az, ami miatt érdemes felkerekedni egy taizéi találkozóra? Hát ezekért az emlékekért, tapasztalatokért, kapcsolatokért. A közös imáért, egymás megismeréséért, a külföldi kultúrák és gondolkodásmód megértéséért. Egyszóval azért, hogy éljünk!

Végezetül köszönetet szeretnék mondani a Görögkatolikus Metropóliának és Szaplanczay Máténak a szervezésért és az utazási lehetőségért. No meg a sok kalandért és élményért.

Jövőre pedig irány Lengyelhon, ott találkozunk a következő téli találkozón!

